

Nauczanie języka polskiego w szkołach wyższych

Dr Agnieszka Kula
Dr Barbara Sobczak
Dr Joanna Smół
Dr Katarzyna Czarnecka
Dr Katarzyna Klauzinska
Dr Katarzyna Zagórska
Dr Monika Grzelka
Prof. dr hab. Tadeusz Zgółka

**Opracowanie częściowe „Nauczanie języka polskiego w szkołach wyższych” w ramach
ekspertyzy „Sprawozdanie o stanie języka polskiego za lata 2008 – 2009”
Informacje wstępne, komentarze i postulaty**

1. Opracowanie przygotowane zostało przez zespół Zakładu Retoryki, Pragmalingwistyki i Dziennikarstwa Instytutu Filologii Polskiej UAM w Poznaniu w składzie: dr Katarzyna Czarnecka, dr Monika Grzelka, dr Katarzyna Klauzinska, dr Agnieszka Kula, dr Joanna Smół, dr Barbara Sobczak, dr Katarzyna Zagórska, prof. dr habil. Tadeusz Zgółka (przewodniczący Zespołu)
2. Przedmiotem kwerendy uczyniono te zajęcia dydaktyczne, które mieszczą się w zakresie możliwym do określenia jako praktyczna nauka języka polskiego jako ojczystego. Obszar ten podzielono na cztery segmenty składowe: kultura języka, retoryka, stylistyka, komunikacja (por. załączniki).
3. W kwerendach uwzględniono łącznie 88 uczelni z kategorii *publiczne uczelnie akademickie* (por. załączniki). Listę tych uczelni sporządzono na podstawie informacji zamieszczonych na oficjalnych stronach internetowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Zdrowia (uczelnie medyczne) oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (uczelnie muzyczne, plastyczne i teatralne). W badaniach pominięto państwowe wyższe szkoły zawodowe oraz uczelnie niepubliczne (wśród których jest też Katolicki Uniwersytet Lubelski).
4. W poszukiwaniach pominięto także kierunek *filologia polska*, na którym zajęcia z interesującego nas zakresu muszą się znaleźć bądź to na podstawie obowiązujących standardów edukacyjnych, bądź na podstawie decyzji stosownych rad wydziałów. Oznacza to, że w sporządzonych wykazach znajdują się informacje na temat kształcenia językowego na kierunkach niepolonistycznych.
5. Pominięto w zasadzie przedmiot *emisja (i higiena) głosu*, jako że przedmiot ten – na mocy wydanego kilka lat temu rozporządzenia ówczesnego Ministra Edukacji Narodowej i Sportu – wprowadzono do standardów edukacyjnych na kierunkach kształcenia nauczycieli. Uwzględniono jedynie te przedmioty, w ramach których uwzględnia się także poprawność dykcji, wymowy scenicznej, fonetyki itp., zwłaszcza na kierunkach wokalnych lub aktorskich w szkołach artystycznych.
6. Instrumentami badawczymi były:
 - kwerenda stron internetowych uczelni (wydziałów, instytutów, kierunków bądź specjalizacji)
 - prośby kierowane do odpowiednich organów uczelni pocztą mailową, tradycyjną lub telefonicznie o wskazanie interesujących nas przedmiotów nauczania; odpowiedzi na te prośby były raczej rzadkie, czasem niechętnie lub zdawkowe (np. „jesteśmy uczelnią techniczną i żadnych takich zajęć nie prowadzimy”); stanowi to główny powód, dla którego mamy wrażenie, że całość zgromadzonych informacji jest raczej niepełna
 - analiza sylabusów (jeśli zostały pomieszczone na stronach internetowych; czyniliśmy tak w przypadkach wątpliwości, czy przedmiot typu np. *komunikacja interpersonalna* może być zaliczony do kręgu kształcenia językowego lub, czy przedmiot np. *stylistyka i kultura języka* ma być zaliczony do wydzielonego przez nas zakresu kultura języka, czy do zakresu stylistyka; w szczegółach takie rozstrzygnięcia nastroczały wiele kłopotów (syllabusy zamieszczane są raczej rzadko) i stosowaliśmy tu zasadę raczej nadmiaru informacji niż jej niedoboru
7. Całość zgromadzonego materiału podzielono na cztery segmenty (por. p. 2. wyżej) i sporządzono uzyskany w ten sposób rejestr przedmiotów. W ramach rejestrów

wydzieliliśmy poszczególne typy uczelni (por. p. 3. wyżej), a informacje szczegółowe przypisaliśmy do uczelni, podając oryginalną nazwę przedmiotu, a w nawiasach wydział, kierunek bądź specjalizację. Czasem interesujące nas przedmioty miały status uczelnianej oferty do wyboru przez studentów. W tym ostatnim przypadku nie ma pewności, że przedmiot jest faktycznie prowadzony i wybierany przez słuchaczy.

8. W zasadzie powstrzymujemy się od komentarzy i konkluzji dotyczących zarówno całości pejzażu poddanego przez nas kwerendzie, jak i co do repartycji poszczególnych przedmiotów nauczania. Najogólniejszą konkluzją jest to, że pejzaż ten jest stosunkowo bogaty, zwłaszcza uwzględniając tę okoliczność, że przecież w standardach edukacyjnych nie ma wskazania na obligatoryjność przedmiotów językowych w curriculum obowiązujących na kierunkach niepolonistycznych. Konkluzja druga dotyczy wspomnianej wyżej (por. p. 2) okoliczności wzbogacania rozważanego pejzażu w kierunku językoznawstwa praktycznego, komunikacji językowej i retoryki. Stanowi to istotne poszerzenie dotychczasowego tradycyjnego postrzegania językoznawstwa preskryptywnego jako ograniczonego do tradycyjnej kultury języka. Na wielu kierunkach da się dostrzec pewne przesunięcie akcentów z literalnej poprawności językowej w kierunku sprawności, stosowności kontekstowej i skuteczności komunikacyjnej. Obserwacja ta powinna stać się przedmiotem szerszej refleksji nad kierunkami polskiej polityki językowej w zakresie nauczania języka polskiego jako ojczystego.
9. Na podstawie zgromadzonego i opracowanego przez nas materiału szczegółowego można skierować do różnych gremiów decyzyjnych (np. Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rady Języka Polskiego) dyrektywę dotyczącą potrzeby szerszego uwzględnienia kształcenia językowego na poziomie akademickim. Można to uczynić w standardach edukacyjnych, w których *expressis verbis* orzeka się o potrzebie zapewnienia słuchaczom wszystkich kierunków studiów przedmiotów do wyboru (w tym przedmiotów spoza macierzystego kierunku, wydziału, a nawet uczelni), iżby w zapisach pojawiło się wskazanie na co najmniej jeden przedmiot odnoszący się do praktycznego kształcenia w zakresie języka polskiego jako ojczystego w ślad za obowiązkową nauką języka drugiego, tzw. obcego (choć niekoniecznie w takim samym wymiarze godzinowym). Dotychczasowy stan – ujawniony w wyniku naszych poszukiwań wskazuje na sporą liczbę uczelni, w których kształcenie językowe lub komunikacyjne zupełnie nie funkcjonuje.

Za zespół

prof. dr habil. Tadeusz Zgółka

„Nauczanie języka polskiego w szkołach wyższych” w ramach ekspertyzy „Sprawozdanie o stanie języka polskiego za lata 2008 -2009”

Załącznik nr 1 KULTURA JĘZYKA

Uniwersytety:

1. Uniwersytet Warszawski	- kultura języka polskiego (bibliotekoznawstwo i informacja naukowa) - kultura języka polskiego (lingwistyka stosowana) - jak pisać poprawnie po polsku (etnologia) - stylistyka i kultura języka polskiego (lingwistyka stosowana) - kultura i stylistyka języka polskiego (białorutenistyka) - frazeologia współczesnej polszczyzny (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
2. Uniwersytet w Białymstoku	- współczesne normy poprawności językowej (studium podyplomowe)
3. Uniwersytet Gdański	- kultura języka (pedagogika, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, fil. skandynawska)

	- stylistyka i kultura języka polskiego (fil. angielska) -kultura żywego słowa (kulturoznawstwo) - kultura języka polskiego (logopedia)
4. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	- kultura języka (fil. angielska)
5. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	- kultura słowa z emisją głosu (pedagogika specjalna) - kultura gestu i słowa (socjologia) - kultura języka polskiego (fil. germańska) - stylistyka i kultura języka polskiego (fil. słowiańska, hiszpańska, włoska)
6. Uniwersytet Łódzki	- kultura języka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - kultura żywego słowa (pedagogika) - dykcja i emisja głosu (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) -kultura języka polskiego (przedmiot do wyboru)
7. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	- kultura języka (fil. germańska) - kultura języka polskiego (dziennikarstwo i

	komunikacja społeczna) - podstawy kultury języka (kulturoznawstwo) - dykcja i interpretacja tekstu literackiego (edukacja artystyczna)
8. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	
9. Uniwersytet Opolski	- współczesna kultura języka (pedagogika) - warsztaty z kultury języka (pedagogika) - technika i estetyka mówienia (fil. rosyjska) -kultura języka polskiego (fil. romańska) - kultura żywego słowa (fil. wschodniosłowiańska, kulturoznawstwo) - kultura języka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) Stylistyka i kultura języka (politologia)
10. Uniwersytet Szczeciński	- kultura języka (prawo, kulturoznawstwo) - stylistyka i kultura języka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - ortografia i interpunkcja (dziennikarstwo i

	komunikacja społeczna)
11. Uniwersytet Śląski w Katowicach	- kultura języka polskiego (fil. słowiańska)
12. Uniwersytet Rzeszowski	- kultura języka (matematyka)
13. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	- kultura języka polskiego (pedagogika, dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - interpretacja tekstu literackiego z dykcja (nauki o sztuce)
14. Uniwersytet Wrocławski	- kultura języka polskiego (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - styl i kultura języka (politologia) - elementy kultury języka polskiego (politologia)
15. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	- kultura języka (kulturoznawstwo) - kultura języka dziennikarskiego (teologia)
16. Uniwersytet Zielonogórski	- dykcja i recytacja (jazz i muzyka estradowa) - techniki komunikacji językowej i kultura mowy (pedagogika)
17. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	- kultura języka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - kultura języka polskiego i

	warsztaty z dramy (psychologia)
18. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	

Politechniki:

1. Politechnika Warszawska	
2. Politechnika Białostocka	
3. Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku -Białej	
4. Politechnika Częstochowska	
5. Politechnika Gdańska	- kultura języka polskiego (automatyka i robotyka, informatyka, elektronika i telekomunikacja)
6. Politechnika Śląska (Gliwice)	
7. Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	
8. Politechnika Koszalińska	
9. Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	
10. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	
11. Politechnika Lubelska	
12. Politechnika Łódzka	
13. Politechnika Opolska	
14. Politechnika Poznańska	
15. Politechnika Radomska im. Kazimierza Pułaskiego	- kultura słowa (pedagogika)
16. Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	
17. Politechnika Wrocławska	- kultura języka (przedmiot do wyboru)

Uczelnie Ekonomiczne:

1. <u>Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach</u>	- retoryka i kultura języka (do wyboru)
2. <u>Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie</u>	
3. <u>Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu</u>	
4. <u>Szkoła Główna Handlowa w Warszawie</u>	
5. <u>Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu</u>	

Wyższe Szkoły Pedagogiczne:

1. <u>Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (Warszawa)</u>	- kultura języka (pedagogika) - gramatyka opisowa języka polskiego (pedagogika specjalna) - fonetyka z ortofonią (pedagogika specjalna) - edukacja polonistyczna (pedagogika specjalna, pedagogika wczesnoszkolna)
2. <u>Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie</u>	
3. <u>Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach</u>	- kultura języka polskiego (ochrona środowiska, fizyka z chemią, fizyka z matematyką, geografia z przyrodą)
4. <u>Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie</u>	
5. <u>Akademia Pomorska w Słupsku</u>	
6. <u>Akademia Podlaska (w Siedlcach)</u>	

Uczelnie Rolnicze:

1. <u>Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie</u>	
---	--

2. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	
3. Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	
4. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	
5. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	
6. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	

Akademie Wychowania Fizycznego:

1. Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku	
2. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	
3. Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie	
4. Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	
5. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	
6. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu	

Akademie Teologiczne:

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie	
---	--

Akademie Muzyczne

1. Akademia Muzyczna w Bydgoszczy	
2. Akademia Muzyczna w Gdańsku	- dykcja z fonetyką (wokalistyka)
3. Akademia Muzyczna w Katowicach	

4. Akademia Muzyczna w Krakowie	
5. Akademia Muzyczna w Łodzi	- podstawy gry aktorskiej i wymowa sceniczna (wokalno - aktorski) - dykcja (wokalno - aktorski)
6. Akademia Muzyczna w Poznaniu	- kultura języka (instrumentoznawstwo)
7. Uniwersytet Muzyczny w Warszawie	- dykcja (wokalistyka)
8. Akademia Muzyczna we Wrocławiu	- poprawność językowa (do wyboru)

Akademie Sztuk Pięknych:

1. ASP w Gdańsku	
2. ASP w Katowicach	
3. ASP w Krakowie	
4. ASP w Łodzi	
5. ASP w Poznaniu	
6. ASP we Wrocławiu	
7. ASP w Warszawie	

Szkoły Filmowe i Teatralne:

1. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie	- wymowa (aktorski) - technika i wyrazistość mowy (lalkarski)
2. Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi	- kultura języka (aktorski) - dykcja i emisja głosu (aktorski)
3. Akademia Teatralna w Warszawie	

Akademie Medyczne:

1. UM Białystok	
2. UMK w Toruniu	
3. AM w Gdańsku	
4. ŚUM w Katowicach	- retoryka i kultura języka (zdrowie publiczne)
5. UJ CM Kraków	
6. UM w Lublinie	

7. UM w Łodzi	
8. UM w Poznaniu	
9. PAM w Szczecinie	
10. WUM w Warszawie	- kultura żywego słowa (zdrowie publiczne) - fonetyka i fonologia języka polskiego (lekarski)
11. AM we Wrocławiu	

**„Nauczanie języka polskiego w szkołach wyższych” w ramach ekspertyzy „Sprawozdanie
o stanie języka polskiego za lata 2008 -2009**

Załącznik nr 2 RETORYKA

Uniwersytety:

1. Uniwersytet Warszawski	- etykieta językowa (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - retoryka i erystyka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna, politologia) - język propagandy politycznej. Retoryka, perswazja, argumentacja (politologia) - język wypowiedzi dziennikarskiej (dziennikarstwo i komunikacja społeczna, politologia) - retoryka dyskursu akademickiego (fil. włoska) - język w mediach (pedagogika)
2. Uniwersytet w Białymstoku	- sztuka retoryki (studium podyplomowe) - praktyczna retoryka (studium podyplomowe)
3. Uniwersytet Gdański	- retoryka i erystyka dziennikarska (dziennikarstwo i

	komunikacja społeczna) - retoryka prawnicza (prawo) Retoryka praktyczna (fil. skandynawska)
4. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	.- stylistyka i retoryka dla tłumaczy (fil. germańska) - retoryka, savoir vivre, socjotechnika (prawo)
5. Uniwersytet Jagielloński	- retoryka; sztuka wystąpień publicznych (socjologia) - warsztaty z retoryki (socjologia) - retoryka i erystyka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - etykieta i autoprezentacja (zarządzanie)
6. Uniwersytet Łódzki	- sztuka negocjowania (dziennikarstwo i komunikacja społeczna).
7. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	- retoryka (historia z językiem polskim, historia z wiedza o społeczeństwie) - nauka o komunikowaniu i retoryka (fil. germańska) - retoryka i erystyka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - autoprezentacja – wystąpienia publiczne (do wyboru)

8. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	- retoryka (teologia)
9. Uniwersytet Opolski	- retoryka i erystyka (filozofia, politologia, dziennikarstwo i komunikacja masowa) - metodyka wystąpień publicznych (politologia) - retoryka wypowiedzi (kulturoznawstwo) - retoryka i argumentacja (prawo)
10. Uniwersytet Szczeciński	- retoryka i erystyka dziennikarska (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
11. Uniwersytet Śląski w Katowicach	
12. Uniwersytet Rzeszowski	- retoryka i erystyka (filozofia) - emisja głosu z elementami retoryki (pedagogika, nauki o rodzinie)
13. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	- retoryka i erystyka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna, teologia, zarządzanie) warsztaty z retoryki (socjologia) - retoryka i sztuka wystąpień publicznych (socjologia)
14. Uniwersytet Wrocławski	- retoryka (prawo, fil. klasyczna) - retoryka i erystyka (dziennikarstwo i

	komunikacja społeczna, politologia)
15. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	- prakseologia i retoryka dziennikarska (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - retoryka i erystyka dla dziennikarzy (dziennikarstwo komunikacja społeczna) - retoryka praktyczna (dziennikarstwo komunikacja społeczna, politologia) - retoryka (socjologia, pedagogika) - retoryka dla prawników (prawo) - retoryka i erystyka (filozofia)
16. Uniwersytet Zielonogórski	
17. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	- retoryka i erystyka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - retoryka dziennikarska (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - język wypowiedzi publicznej (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - retoryka i teoria dyskusji

	(kulturoznawstwo) - retoryka (politologia)
18. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	

Politechniki:

1. Politechnika Warszawska	
2. Politechnika Białostocka	- retoryka i krytyka (politologia)
3. Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku -Białej	.
4. Politechnika Częstochowska	
5. Politechnika Gdańska	
6. Politechnika Śląska (Gliwice)	
7. Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	
8. Politechnika Koszalińska	
9. Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	- metody autoprezentacji (informatyka, chemia)
10. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	- retoryka i gatunki medialne (socjologia)
11. Politechnika Lubelska	
12. Politechnika Łódzka	
13. Politechnika Opolska	
14. Politechnika Poznańska	
15. Politechnika Radomska im. Kazimierza Pułaskiego	
16. Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	
17. Politechnika Wrocławska	- wystąpienia publiczne (do wyboru)

Uczelnie Ekonomiczne:

1. Akademia Ekonomiczna im. Karola Adameckiego w Katowicach	
2. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	
3. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	- retoryka (publicystyka ekonomiczna)
4. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	
5. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	- autoprezentacja i wystąpienia publiczne (zarządzanie) - sztuka przekonywania i wywierania wpływu (zarządzanie)

Wyższe Szkoły Pedagogiczne:

1. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (Warszawa)	
2. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie	
3. Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach	
4. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	- retoryka (fil. hiszpańska, fil. włoska)
5. Akademia Pomorska w Słupsku	
6. Akademia Podlaska (w Siedlcach)	

Uczelnie Rolnicze:

7. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	
8. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	
9. Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	
10. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	

11. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	- retoryka (polityka społeczna)
12. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	

Akademie Wychowania Fizycznego:

1. Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku	
2. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	
3. Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie	
4. Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	
5. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	
6. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu	- strategia prezentacji (turystyka i rekreacja, wychowanie fizyczne)

Akademie Teologiczne:

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie	
---	--

Akademie Muzyczne

1. Akademia Muzyczna w Bydgoszczy	
2. Akademia Muzyczna w Gdańsku	
3. Akademia Muzyczna w Katowicach	
4. Akademia Muzyczna w Krakowie	- retoryka dziennikarska (krytyka muzyczna)
5. Akademia Muzyczna w Łodzi	
6. Akademia Muzyczna w Poznaniu	
7. Uniwersytet Muzyczny w Warszawie	
8. Akademia Muzyczna we Wrocławiu	

Akademie Sztuk Pięknych:

1. ASP w Gdańsku	
2. ASP w Katowicach	
3. ASP w Krakowie	
4. ASP w Łodzi	
5. ASP w Poznaniu	
6. ASP we Wrocławiu	
7. ASP w Warszawie	

Szkoły Filmowe i Teatralne:

1. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie	
2. Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi	
3. Akademia Teatralna w Warszawie	

Akademie Medyczne:

1. UM Białystok	
2. UMK w Toruniu	
3. AM w Gdańsku	
4. ŚUM w Katowicach	
5. UJ CM Kraków	
6. UM w Lublinie	
7. UM w Łodzi	
8. UM w Poznaniu	
9. PAM w Szczecinie	
10. WUM w Warszawie	
11. AM we Wrocławiu	

„Nauczanie języka polskiego w szkołach wyższych” w ramach ekspertyzy „Sprawozdanie o stanie języka polskiego za lata 2008 -2009”

Załącznik nr 3 STYLISTYKA

Publiczne uczelnie akademickie

Uniwersytety:

1. Uniwersytet Warszawski	- stylistyka praktyczna (dziennikarstwo komunikacja społeczna) - warsztat redaktorski (etnologia) - stylistyka języka polskiego (lingwistyka stosowana) - język polski – odmiany fachowe (lingwistyka stosowana)
2. Uniwersytet w Białymstoku	
3. Uniwersytet Gdański	
4. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	
5. Uniwersytet Jagielloński	- stylistyka języka polskiego (fil. angielska) - gramatyka i stylistyka polska (kulturoznawstwo)
6. Uniwersytet Łódzki	- praktyczna stylistyka (bibliotekoznawstwo) - genologia wypowiedzi dziennikarskiej (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - styl publicystyczny – dziennikarski (dziennikarstwo i

	komunikacja społeczna)
7. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	- style i gatunki dziennikarskie (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
8. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	- rozwój form kancelaryjnych (archiwistyka)
9. Uniwersytet Opolski	- stylistyka języka polskiego (fil. germańska) - redakcja językowo – stylistyczna tekstu (kulturoznawstwo)
10. Uniwersytet Szczeciński	- język mediów (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - język wypowiedzi dziennikarskiej (dziennikarstwo komunikacja społeczna) - język reklamy (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
11. Uniwersytet Śląski w Katowicach	
12. Uniwersytet Rzeszowski	
13. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	
14. Uniwersytet Wrocławski	- stylistyka języka polskiego (fil. germańska) - praktyczna stylistyka języka polskiego (fil. hiszpańska) - dziennikarski warsztat językowy (politologia)
15. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w	- stylistyka języka

<u>Warszawie</u>	dziennikarskiego (dziennikarstwo komunikacja społeczna, teologia) - technologie informacyjne z elementami redakcji tekstu (pedagogika)
16. <u>Uniwersytet Zielonogórski</u>	- stylistyka praktyczna (historia)
17. <u>Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy</u>	- stylistyka (dziennikarstwo komunikacja społeczna) - styl publicystyczny – dziennikarski (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - stylistyka i pragmatyka językowa (fil. angielska)
18. <u>Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie</u>	

Politechniki:

1. <u>Politechnika Warszawska</u>	
2. <u>Politechnika Białostocka</u>	
3. <u>Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku -Białej</u>	
4. <u>Politechnika Częstochowska</u>	
5. <u>Politechnika Gdańska</u>	
6. <u>Politechnika Śląska (Gliwice)</u>	
7. <u>Politechnika Świętokrzyska w Kielcach</u>	
8. <u>Politechnika Koszalińska</u>	
9. <u>Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki</u>	

10. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	- media i ich język (stosunki międzynarodowe)
11. Politechnika Lubelska	
12. Politechnika Łódzka	
13. Politechnika Opolska	
14. Politechnika Poznańska	
15. Politechnika Radomska im. Kazimierza Pułaskiego	
16. Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	
17. Politechnika Wrocławska	

Uczelnie Ekonomiczne:

1. Akademia Ekonomiczna im. Karola Adameckiego w Katowicach	
2. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	
3. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	
4. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	
5. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	

Wyższe Szkoły Pedagogiczne:

1. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (Warszawa)	
2. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie	
3. Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach	
4. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	- stylistyka (fil. romańska)
5. Akademia Pomorska w Słupsku	- najważniejsze odmiany języka (fil. angielska)
6. Akademia Podlaska (w Siedlcach)	

Uczelnie Rolnicze:

1. <u>Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie</u>	
2. <u>Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy</u>	
3. <u>Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie</u>	
4. <u>Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie</u>	
5. <u>Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu</u>	
6. <u>Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu</u>	

Akademie Wychowania Fizycznego:

1. <u>Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku</u>	
2. <u>Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach</u>	
3. <u>Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie</u>	
4. <u>Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu</u>	
5. <u>Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie</u>	
6. <u>Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu</u>	

Akademie Teologiczne:

<u>Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie</u>	
--	--

Akademie Muzyczne

1. Akademia Muzyczna w Bydgoszczy	
2. Akademia Muzyczna w Gdańsku	
3. Akademia Muzyczna w Katowicach	
4. Akademia Muzyczna w Krakowie	
5. Akademia Muzyczna w Łodzi	
6. Akademia Muzyczna w Poznaniu	
7. Uniwersytet Muzyczny w Warszawie	
8. Akademia Muzyczna we Wrocławiu	

Akademie Sztuk Pięknych:

1. ASP w Gdańsku	
2. ASP w Katowicach	
3. ASP w Krakowie	
4. ASP w Łodzi	
5. ASP w Poznaniu	- język współczesnych mediów (pedagogika sztuki)
6. ASP we Wrocławiu	
7. ASP w Warszawie	

Szkoły Filmowe i Teatralne:

1. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie	
2. Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi	
3. Akademia Teatralna w Warszawie	

Akademie Medyczne:

1. UM Białystok	
2. UMK w Toruniu	
3. AM w Gdańsku	
4. ŚUM w Katowicach	
5. UJ CM Kraków	
6. UM w Lublinie	
7. UM w Łodzi	
8. UM w Poznaniu	
9. PAM w Szczecinie	
10. WUM w Warszawie	
11. AM we Wrocławiu	

**„Nauczanie języka polskiego w szkołach wyższych” w ramach ekspertyzy „Sprawozdanie
o stanie języka polskiego za lata 2008 – 2009”**

Załącznik nr 4 KOMUNIKACJA JĘZYKOWA

Publiczne uczelnie akademickie

Uniwersytety:

1. Uniwersytet Warszawski	- język jako narzędzie komunikacji (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - komunikowanie interpersonalne (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - językowe podstawy komunikacji (socjologia) - wprowadzenie do nauki o komunikowaniu (kulturoznawstwo) - komunikacja interpersonalna (stosowane nauki społeczne)
2. Uniwersytet w Białymstoku	
3. Uniwersytet Gdański	
4. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	- wstęp do nauki o komunikacji (lingwistyka stosowana) - język i komunikacja (fil. romańska)
5. Uniwersytet Jagielloński	- komunikacja interpersonalna w szkole (pedagogika specjalna)

	- trening komunikacji interpersonalnej (socjologia) - komunikacja w reklamie (zarządzanie)
6. Uniwersytet Łódzki	- nauka o komunikowaniu (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - nauka o komunikowaniu – perswazja i manipulacja (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - sztuka negocjowania (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - opinia publiczna, komunikowanie, demokracja (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - komunikacja społeczna i medialna (bibliotekoznawstwo)
7. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	- komunikowanie społeczne (socjologia) - komunikacja społeczna (psychologia, informacja naukowa) - wstęp do komunikowania społecznego (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - język komunikowania społecznego (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)

	i komunikacja społeczna) -pracownia dziennikarstwa prasowego (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - skuteczność komunikacji w mediach (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - komunikacja językowa (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - wiedza o komunikacji społecznej (historia z językiem polskim)
8. <u>Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu</u>	- komunikacja interpersonalna (teologia) -komunikacja interpersonalna w rodzinie (nauki o rodzinie) - komunikacja w działalności gospodarczej (teoria ekonomii) - komunikacja i negocjacje (zarządzanie i marketing) - umiejętności interpersonalne (zarządzanie marketing) - trening umiejętności interpersonalnych (informacja naukowa i bibliotekoznawstwo)

	- warsztat komunikacji interpersonalnej (historia, archeologia)
9. Uniwersytet Opolski	- pragmatyka języka (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - warsztaty językowe (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
10. Uniwersytet Szczeciński	- komunikacja językowa (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
11. Uniwersytet Śląski w Katowicach	- wstęp do teorii komunikacji (kultur5oznawstwo) - językoznawstwo pragmatyczne (kulturoznawstwo) - komunikacja językowa (fil. angielska) - kulturowe aspekty komunikacji językowej (fil. angielska) - komunikacja interpersonalna, emisja głosu, kultura języka (pedagogika)
12. Uniwersytet Rzeszowski	
13. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	- pragmatyka językowa (dziennikarstwo i komunikacja społeczna)
14. Uniwersytet Wrocławski	M.G.
15. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	- komunikacja w katechezie (teologia)

	- język i komunikowanie się (psychologia) - trening interpersonalny (pedagogika) - technologie informacyjne z elementami redakcji tekstów (pedagogika)
16. Uniwersytet Zielonogórski	- komunikowanie polityczne (politologia) -komunikacja w organizacji (podyplomowe) - komunikowanie się w biznesie (zarządzanie) - techniki komunikacji językowej i kultura mowy (pedagogika)
17. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	- komunikacja językowa (dziennikarstwo i komunikacja społeczna) - wprowadzenie do nauki o komunikowaniu (kulturoznawstwo) - warsztaty z komunikacji językowej i dramy (psychologia)
18. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	

Politechniki:

1. Politechnika Warszawska	
2. Politechnika Białostocka	- teorie komunikacji społecznej

	(zarządzanie)
3. Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku -Białej	- warsztaty praktycznej komunikacji (stosunki międzynarodowe)
4. Politechnika Częstochowska	
5. Politechnika Gdańska	- podstawy komunikacji personalnej (oceanotechnika, energetyka)
6. Politechnika Śląska (Gliwice)	- techniki komunikacja w przedsiębiorstwie (zarządzanie) - socjologia masowego komunikowania (socjologia) - komunikacja społeczna (socjologia)
7. Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	
8. Politechnika Koszalińska	
9. Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	
10. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	- komunikacja interpersonalna (zarządzanie i marketing) - socjotechnika w mediach (socjologia)
11. Politechnika Lubelska	
12. Politechnika Łódzka	
13. Politechnika Opolska	
14. Politechnika Poznańska	
15. Politechnika Radomska im. Kazimierza Pułaskiego	
16. Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	
17. Politechnika Wrocławska	

Uczelnie Ekonomiczne:

1. Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach	- retoryka i kultura języka (do wyboru)
2. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	- warsztaty praktycznej komunikacji (polityka i komunikacja międzynarodowa)
3. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	- język w public relations (publicystyka ekonomiczna) - wstęp do komunikacji społecznej (finanse i zarządzanie) - komunikowanie werbalne w komunikacji społecznej (polityka społeczna) - strategię komunikacji (polityka społeczna) - wstęp do komunikacji społecznej (polityka społeczna) - komunikacja interpersonalna (polityka społeczna) - komunikacja międzyludzka (zarządzanie)
4. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	- język komunikowania w mediach i biznesie (stosunki międzynarodowe) - komunikacja interpersonalna (stosunki międzynarodowe) - komunikowanie praktyczne (stosunki międzynarodowe)
5. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	

Wyższe Szkoły Pedagogiczne:

1. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii	
---	--

<u>Grzegorzewskiej (Warszawa)</u>	
2. <u>Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie</u>	
3. <u>Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach</u>	
4. <u>Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie</u>	- podstawy komunikacji językowej (fil. hiszpańska, fil. włoska) - komunikacja interpersonalna (fil. romańska, fil. rosyjska)
5. <u>Akademia Pomorska w Słupsku</u>	
6. <u>Akademia Podlaska (w Siedlcach)</u>	

Uczelnie Rolnicze:

1. <u>Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie</u>	.
2. <u>Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy</u>	
3. <u>Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie</u>	- komunikacja społeczna (do wyboru)
4. <u>Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie</u>	
5. <u>Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu</u>	
6. <u>Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu</u>	- podstawy komunikowania (do wyboru) - podstawy komunikacji międzyludzkiej (do wyboru)

Akademie Wychowania Fizycznego:

1. <u>Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku</u>	- komunikacja interpersonalna z emisją głosu (wychowanie fizyczne) - komunikacja z klientem (turystyka i rekreacja)
2. <u>Akademia Wychowania Fizycznego im.</u>	

Jerzego Kukuczki w Katowicach	
3. Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie	
4. Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	
5. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	
6. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu	

Akademie Teologiczne:

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie	
---	--

Akademie Muzyczne

1. Akademia Muzyczna w Bydgoszczy	
2. Akademia Muzyczna w Gdańsku	
3. Akademia Muzyczna w Katowicach	
4. Akademia Muzyczna w Krakowie	
5. Akademia Muzyczna w Łodzi	
6. Akademia Muzyczna w Poznaniu	
7. Uniwersytet Muzyczny w Warszawie	
8. Akademia Muzyczna we Wrocławiu	

Akademie Sztuk Pięknych:

1. ASP w Gdańsku	
2. ASP w Katowicach	
3. ASP w Krakowie	
4. ASP w Łodzi	
5. ASP w Poznaniu	
6. ASP we Wrocławiu	
7. ASP w Warszawie	

Szkoły Filmowe i Teatralne:

1. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w	- problemy komunikacji
--	------------------------

Krakowie	społecznej (lalkarstwo)
2. Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi	
3. Akademia Teatralna w Warszawie	

Akademie Medyczne:

1. UM Białystok	- komunikowanie z pacjentem (dietetyka, fizjoterapia)
2. UMK w Toruniu	
3. AM w Gdańsku	- komunikacja interpersonalna (nauki o zdrowiu) - komunikacja w procesie pracy (nauki o zdrowiu)
4. ŚUM w Katowicach	
5. UJ CM Kraków	
6. UM w Lublinie	
7. UM w Łodzi	
8. UM w Poznaniu	- komunikowanie (pielęgniarstwo)
9. PAM w Szczecinie	
10. WUM w Warszawie	- komunikacja między lekarzem a pacjentem (do wyboru)
11. AM we Wrocławiu	